

СТАНОВИЩЕ

от доц д-р Галя Михайлова Кожухарова

относно дисертационен труд на тема

„Успяващият учител по математика”

с автор Хари Алексиев Алексиев

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

в професионалното направление 1.3. Педагогика на обучението по...

научна специалност 05.07.03 Методика на обучението по математика

Научни ръководители: проф. дпн Сава Гроздев

проф. дпн Йордан Табов

Настоящото становище е изготвено на основание заповед №250/24.6.2013г. на Директора на Института по математика и информатика при БАН, гр. София и решение на Съвета на ИМИ при БАН (Протокол №7/05.07.2013), в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Правилата за развитие на академичния състав на ИМИ при БАН, гр. София.

Дисертационният труд е разработен в обем от 130 страници, от които 109 страници основен текст, литература и три приложения (16 стр.). Съдържанието е добре балансирано и е структурирано в увод, три глави, основни приноси, заключение и публикации по темата на дисертационния труд.

В дисертацията основното внимание на автора е насочено към една слабо разработена, но много важна проблематика не само за обучението по математика, но и в общо педагогически аспект – успелият учител.

В увода автора разкрива актуалността на темата и предпоставките за избор на проблема. Тук са представени и концептуалните акценти на дисертационното изследване, което ориентира много добре в същността на разглежданата проблематика.

В първа глава е представена изработената анкета от осем части, която е проведена сред учители по математика от всички административни области на страната. Анкетираните учители са с различен опит в педагогическата професия - от начинаещи до приключили своята кариера учители по математика (пенсионери). Анкетата се състои от части, които очертават статуса на учителя, интересите и

инструментите в учебно-педагогическата му дейност, участието им в професионални сдружения, конференции, в съпътстващи урочната работа извънкласни дейности, предлагане на частни педагогически услуги, публикационната активност на учителите по математика и използването на съвременните информационни технологии. Използвани са статистически методи за обработка на хипотезите, сравнителни анализи и диаграми. Изследването би спечелило, ако анкетата беше проведена сред по-голям брой учители, за да бъде по-представително по своя характер. Анкетата е изследвана дейлно и са направени конкретни изводи по всяка от формулираните хипотези.

Във втора глава, на база на анкетното проучване и проучената литература е обобщен и схематично представен концептуален модел на успяващия учител, систематизирани са индикаторите и идентификаторите на успелия учител. От изведените идентификатори при експерименталния подход е извършена систематизация на основните етапи и дейности към тези етапи.

В трета глава е конкретизиран технологичен модел в практиката на успяващия учител. Изведени са определения за успелия учител по математика. Направени са интересни и полезни методически предписания към учителите по математика.

Имайки предвид цялостното изследване, считам че могат да бъдат изведени следните приноси на автора в дисертационния труд в теортичен и практически аспект, както следва:

В теоретичен аспект:

- проучен е феноменът успяващ учител в традиционна и информационна среда;
- установени са конкретни характеристики и белези на учители, получили обществено и професионално признание;
- изведена е работна дефиниция на успяващия учител по математика.
- предложен е концептуален модел на успяващия учител по математика;

В практико-приложен аспект:

- На базата на анкетно и теоретично проучване са предложени специфични характеристики на учителя по математика, които предпоставят субективното качество за забелязани от обществото високи успехи в неговата работа в образователния процес.
- На базата на тези специфични характеристики е изграден *предварителен модел на „успяващи учители по математика”*, който може да служи за основа на по-нататъшни изследвания върху очертания кръг от учители и база за извеждането на съответна работеща научна дефиниция.

- Представя се идеята за работен архив на учителя по математика.

В дисертационния труд е посочена и устойчивостта на тезата за успяващия учител по математика, а именно: изграждане на фонд „Наследство на успелия учител по математика”, който би подпомогнал повече учители в пряката им методическа работа по пътя към успеха.

Ще си позволя да споделя някои препоръки и въпроси:

- Литературата в края на дисертацията не е подредена според изискванията – по азбучен ред на фамилията на първия автор. Не става ясно по какъв принцип са разделени книги, статии и други. Може би това е довело и до некоректност в цитирането и като изискване и като номер на цитирания източник в текста (напр. стр.58-59).
- Може би е добре да се разгледа успелия учител по математика в контекста на съвременните теории за кариерно развитие на педагогическите специалисти.
- Интересно би било изследване по отношение на придобитите професионални квалификационни степени (ПКС) преди и съответно след 1996г., когато е приета последната Наредба №5 за присъждане на ПКС.

Публикациите, които кандидатът е посочил са три статии, от които две на английски език, и 2 доклада на годишни семинарни отчети. Представени са и други допълнителни публикации и книги, които свидетелстват за траен интерес към изследователската дейност. Интересната биография на автора на дисертационния труд показва, че той е един търсещ и учещ човек, който не се страхува да експериментира и покорява различни научни области.

Въз основа на казаното по-горе считам, че теоретичните обобщения и решения на дисертационният труд дават едно начало в изследвания проблем и съответстват на съвременните научни постижения. Те представляват принос в разглеждания проблем. Удовлетворени са основните изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане.

В заключение:като имам предвид достойнствата на дисертационния труд и научните приноси на автора, предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Хари Алексиев научната степен „Доктор“

22.08.2013г.

доц. д-р Галя Кожухарова